

El medi natural a Vinaròs

Al llarg dels segles el medi natural de Vinaròs s'ha transformat amb la successiva introducció de cultius agrícoles com la vinya, l'olivera, el garrofer i l'ametler, cultius estratègics de l'Imperi romà que encara trobem passejant pels camps de Vinaròs.

De la vegetació natural que hi havia abans de la transformació agrícola, com són els carrascars, rouredes o pinars, mostra de com eren els boscos litorals mediterranis, en queden algunes mostres als vessants de rius com el Cervol i de barrancs com el d'Aiguadoliva. Per aquest últim discorre una ruta que ens porta fins al Paratge Natural de la Serra del Puig i el santuari de la Misericòrdia, un lloc privilegiat per a observar el paisatge d'una àmplia franja de territori.

Tota aquesta transformació del medi natural no hagués estat possible sense el desenvolupament paral·lel de tècniques de construcció de pedra seca, que sense morter ni argamassa i aprofitant la pedra extreta en la neteja de les terres de cultiu, permetia la construcció de casetes agrícoles, camins o assegadors i parets que anivellaven o delimitaven les propietats. Podem trobar diversos exemples a totes les rutes, però sobretot al sender de la Redona de l'Ermiteja.

El paisatge més productiu es construeix a partir de la islamització i la creació de les alqueries musulmanes, origen de multitud de poblacions com ara Vinaròs. D'aquesta època encara es conserva l'estructura base, formada per una petita edificació amb un pou i una bassa d'emmagatzematge d'aigua per al reg. Quan passegem per la senda que voreja el Jardí de Sòl de Riu, a pocs metres de la costa, trobarem les sènies, terme amb el qual es denomina a Vinaròs aquestes alqueries. Al Jardí de Sòl de Riu descobrirem a més a més un espai natural únic amb peculiars penya-segats, flora i fauna.

Cal destacar les petites zones humides i els particulars ecosistemes que es troben a les desembocadures del riu Sénia i Aiguadoliva, i als barrancs de la costa nord com el de la Barbiguera.

Foto portada: Mircreoserva de flora al sender del Barranc d'Aiguadoliva

Vinaròs EL MEDI NATURAL A PEU

Ajuntament de
Vinaròs
TURISME

VINARÒS
DESTÍ FAMILIAR

GENERALITAT
VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ,
INVESTIGACIÓ, CULTURA I ESPORT

Tourist Info Vinaròs · Passeig de Colom, s/n · 12500 Vinaròs
Tel: 964 453 334 · vinaros@touristinfo.net · www.turisme.vinaros.es

@Turisme_Vinaros

/TurismeVinaros

Cura dels textos: AVIVA Vinaròs, Agència de Promoció del Valencià del Ajuntament de Vinaròs

Serra Escò - MARÇ 2017

Vinaròs EL MEDI NATURAL A PEU

Sender GR-92

Sender de la Mediterrània

Sender GR-92	
Inici	Pont medieval del Molí de l'Olivar
Arribada	Barranc d'Aiguadoliva
Longitud	24 km
Durada aproximada	6 h 10'
Llocs d'interès	Pont medieval del Molí de l'Olivar, Santuari de la Misericòrdia, creu de Mig Camí, l'Estret, passeig marítim, port i barranc d'Aiguadoliva.

Aquest sender forma part de la xarxa europea de senders de Gran Recorregut (GR). Comença a Alemanya i dels 3.000 km senyalitzats, 24 transcorren pel terme municipal de Vinaròs. Es pot recórrer sense major dificultat i alberga en el recorregut llocs d'interès geogràfic, històric, botànic i d'arquitectura popular. Per a facilitar el recorregut es pot realitzar en tres etapes diferenciades:

A) Vinaròs – Santuari de la Misericòrdia (9 km)

Parteix aquest tram de l'antic col·legi de Sant Sebastià, ubicat al passeig marítim, i transcorre vora mar en direcció nord fins a la desembocadura del riu Cervol. Una vegada aquí voregem el riu seguint les marques i passem a l'altra vora pel pont de Dalt. A la nostra esquerra veiem un pont romà, els canals del riu i, un poc més endavant, la creu de Mig Camí. Continuem pel llit del riu i arribem a l'Estret, on el riu fa mig metre d'amplària i forma una espectacular gorja. Agafem direcció est i ascendim per la serra fins a la creu, construïda sobre un poblat iber, on gaudirem d'unes espectaculars vistes que van des de la plana, passant per la mar, el delta de l'Ebre, fins a les muntanyes de Montsià i el port de Beseit. Arribem de seguida al santuari de la Misericòrdia. Aquest santuari és un lloc de gran valor religiós, arquitectònic i paisatgístic on podem realitzar un altre recorregut pel sender local de la Redona de l'Ermita.

B) Santuari de la Misericòrdia – Pont medieval del Molí de l'Olivar (11 km)

Situats a la porta del santuari, prenem direcció oest fins a arribar al collet de Barona, el punt més alt de tot l'itinerari (165 m), on també tindrem unes bones vistes de la zona. A partir d'aquí descendim fins a arribar al pla, travessat pel barranc de la Barbiguera. Transcorre aquest tram entre camps de cítrics i algun de secà. Finalment arribem a Els Tres Fitons del Regne, que delimiten les terres valencianes i catalanes, i el Pont medieval del Molí de l'Olivar sobre el riu de la Sénia.

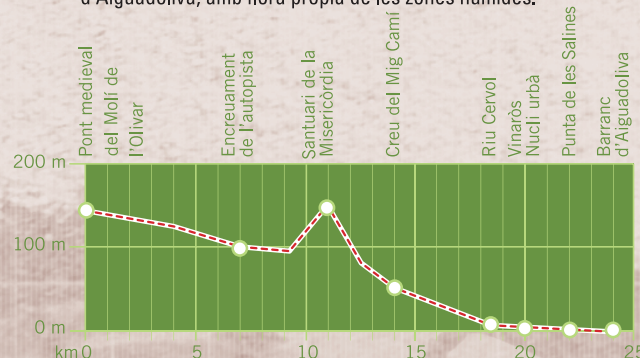
Pont medieval del Molí de l'Olivar

Formacions geològiques de l'Estret

C) Vinaròs – Barranc d'Aiguadoliva (4 km)

Aquest tram també parteix de l'antic col·legi de Sant Sebastià i transcorre vora mar, però aquesta vegada anem en direcció sud. Entrem a la zona portuària, passem al costat de la llotja de peix i després de la plaça de bous i del varador fins a arribar a la platja del Clot. A partir d'aquí, passem per una gran quantitat de cales i, després de passar el cap del Puntal, arribem al barranc d'Aiguadoliva, amb flora pròpia de les zones humides.

Sender local Redona de l'Ermita

Redona de l'Ermita

Inici i arribada	Santuari de la Misericòrdia
Longitud	4 km (circular)
Durada aproximada	1 h 10'
Llocs d'interès	Torreta dels Moros, poblat iber, vegetació de l'arborètum, forns de calç i Santuari de la Misericòrdia.

Aquest sender discorre, dins del Paratge Natural de la Serra del Puig i comença al santuari de la Misericòrdia, conjunt de gran interès arquitectònic, religiós i artístic. Aquí es gaudeix d'unes esplèndides vistes de gran part del territori de Vinaròs i de la mar Mediterrània. Aquest sender té un tram adaptat per a persones amb alguna discapacitat.

Primer tram (dificultat alta)

Comença el sender a la cantonada sud-est del santuari, a la pista de terra que voreja el Vilar. Aquest tram descendeix cap a l'est entre ametlers i oliveres abandonats, ara envaïts per pins, coscolls,

ginebres, etc. Continua baixant al mateix temps que ens ofereix una gran panoràmica de tota la plana, des de Montsià fins a Peníscola. Uns 100 m més avall trobem les restes de la Torreta dels Moros, torre de guaita medieval contra les invasions pirates. Des d'aquí la senda puja els pendents més inclinats del recorregut i uns 70 m més endavant trobem dos avencs, que indiquen la presència de possibles grutes subterrànies. Passats els avencs i 300 m més amunt, arribem al poblat iber, a prop del qual es troba la creu, des d'on es gaudeix d'unes excel·lents vistes.

Segon tram (dificultat baixa)

Al punt on s'uneixen el viacrucis i el poblat iber, la senda comença a baixar fins a creuar la carretera que ve de Vinaròs. Després d'aquesta continua entre oliveres centenàries i s'endinsa a l'arborètum, mostra d'arbres i arbusts del bosc mediterrani. A prop de l'arborètum, apareix l'insectari, on es crien plantes que alimenten erugues de papallones.

Continuem cap al nord-oest per un dens pinar amb una àrea de descans. A partir d'aquí, el matoll com el romer, el coscoll o l'estepa és de poca alçària però molt densa. Arribem al corral de prova *Pan y Toros*, on girem cap al nord per un tallafoc pel qual ascendim fins a retrobar el sender. Una vegada tornem al sender, girem a l'oest i ens trobem amb una caseta de volta, coneguda com la Caseta dels Sorrongs. Continuem ascendint i arribem a les restes de tres antics forns de calç. Uns 10 m més endavant arribem al camí asfaltat, al costat de les antenes dels repetidors. Allí s'estableix connexió amb el GR-92.

Tercer tram (dificultat baixa)

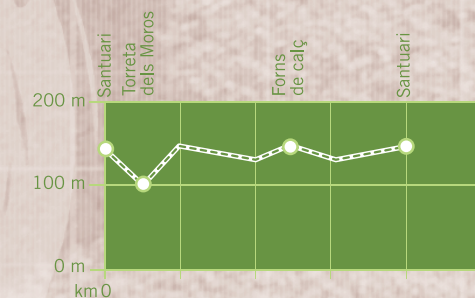
Continuant pel tallafoc, la senda va cap a l'est i travessa una zona de pinar jove amb repoblacions de roures i carrasques, i uns metres després trobem carrasques de port singular. Després de travessar un altre tallafoc, caminem entre pins de repoblació al costat de ginebres, coscoll i romer. Al tercer tallafoc girem cap a la dreta, en direcció sud, fins a arribar al molló que indica el límit de propietats. Des dels miradors observem una àmplia vista de la costa i de la serra de Montsià. Continuem pel sender marcat i arribem novament al santuari, punt de partida del nostre recorregut.

santuari de la Misericòrdia

Bellaombra

Vinaròs

Sender del Barranc d'Aiguadoliva

Barranc d'Aiguadoliva

Inici	Platja d'Aiguadoliva
Arribada	santuari de la Misericòrdia
Longitud	16 km (circular amb GR-92)
Durada aproximada	4 h 20'
Llocs d'interès	Desembocadura del barranc d'Aiguadoliva, microreserva de flora, llit del riu Cervol, jaciments ibèrics del Perengil i del Puig de la Nau.

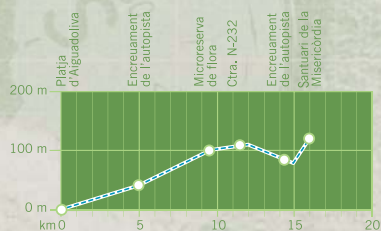
A la platja d'Aiguadoliva té la desembocadura el barranc d'Aiguadoliva, on s'inicia aquest recorregut. Aquí trobem un pal que ens indica la direcció que hem de seguir, pel mateix llit del barranc. Posteriorment creuarem per un pas inferior la carretera N-340 i la línia fèrria també per un altre pas. Uns metres més endavant trobem a la dreta el camí de Sant Gregori, però nosaltres seguim pel marge esquerre del llit del barranc. Poc després passem per davall de la carretera de Càlig i més endavant de l'autopista. A la nostra esquerra veem un interessant poblal ibèric anomenat Puig de la Nau. Passem la desviació del camí de Xivert, però nosaltres continuem per l'altre que va per dalt del barranc, que se n'allunya un poc per travessar camps de tarongers i després torna al barranc. En aquest tram trobem una interessant varietat d'arbres com el roure valencià (*Quercus cerridis*) o l'arboç. Continuem pel llit durant un bon tram i el remuntem per una senda a la dreta que ens porta fins a un camí que prenem a l'esquerra fins a trobar el camí de Càlig a Ulldecona. Aquí trobem una microreserva de flora, amb una taula d'interpretació.

Sender del Barranc d'Aiguadoliva

Prenem el camí en direcció a Ulldecona, passem un suau barranc i trobem un refugi de pedra seca amb una altra taula d'interpretació.

Una vegada més la carretera N-340 creua el camí i passem alguns camps de tarongers fins a retrobar el camí de Canet lo Roig a Vinaròs, on girem a la dreta. D'ara endavant el llit del riu Cervol ens acompanya fins que, passada l'autopista, girem per un camí ascendent que transcorre entre horta i pinar. Aquest camí ens porta al santuari de la Misericòrdia, punt on conclou aquest itinerari. Podem tornar a Vinaròs pel sender GR-92.

	Sender del Barranc d'Aiguadoliva
	GR-92
	Sender Radona de l'Ermita
	Sender El Jardí de Sòl de Riu
	Autopista
	Ctra. nacional
	Ctra. comarcal
	Camí
	Ferrocarril
	Riu
	Paratge Natural de la Serra del Puig

Sender El Jardí de Sòl de Riu

Sender apte per a famílies.

El Jardí de Sòl de Riu

Inici i arribada	Aparcament de la platja de les Deveses
Longitud	2,8 km (anada i tornada)
Durada aproximada	25'
Llocs d'interès	Vegetació marítima costera, vistes panoràmiques del delta de l'Ebre i sènies.

A l'extrem nord de Vinaròs, limitant amb Catalunya, es troba aquest espai del litoral en què podem observar com ha sigut la costa durant cents d'anys, abans del desenvolupament urbanístic. És un itinerari amb un recorregut d'1,4 km entre els penya-segats característics de Vinaròs. Hi trobem panells explicatius sobre la mar Mediterrània, les sènies, els cultius, les espècies botàniques existents i el delta de l'Ebre, una de les zones humides més importants d'Europa, visible des dels miradors del sender.

Penya-segats al sender

Azavars (Agave americana)

Mar Mediterrània